

REDACȚIA
Arad, Deák Ferencz-u. Nr. 28.

ABONAMENTUL
pentru Austro-Ungaria:
pe 12 luni 20 cor.
pe 6 luni 10 cor.
pe 3 luni 5 cor.
pe o lună 2 cor.
N-ri de Duminică pe un cor.
Pentru România și străinătate pe un
franc.

Manuscrisurile nu se înapoiază.

TRIBUNA

ADMINISTRAȚIA
Arad, Deák Ferencz-u. Nr. 28.

INSERTARILE:
de un și parvenit: până după 10
noaptea; a doua oră de noapte; a treia
oraș și h. de locare publică.
—
Acest abonament, cât și inserțiile,
sunt emise pe plăți în avans în Arad.
—
Valoarea pentru cerșii și comenzi
—
Serviciul adresat nu se primește.

Anul IX.

NUMER de DUMINECĂ

Nr. 30

LA SITUAȚIE.

— Un interviu. —

Stările politice din țeara noastră sunt într-o încurcătură desăvârșită. Așa poți vedea limpede la zarea câte unei scurte clipe și și atunci nu și-se deschid decât răspântii...

Viul interes ce-l arată obștea românească față de desfășurarea Crizei dintre Coroană și Maghiari, precum și gândul ce preocupă azi pe tot Românul, ca în aceste vremuri istorice să aflăm calea cea mai bună către linan — ni-a îndemnat a interviua pe unul dintre deputații noștri naționali asupra acestei critice situații, în care ne aflăm.

S'au rostit și până aci mai mulți fruntași de ai noștri, încercând cu sfatul lor să lumineze cărările neamului. Este însă numai naturală dorința obștei românești să aștepte și opiniunea deputaților săi, ai reprezentanților legali de azi, în mâinile cărora poporul românesc și-a încredințat vremelnicele destinele sale politice.

Drept acea redactorul nostru a cercetat pe dl deputat Dr. Ioan Suciu, care a avut amabilitatea a răspunde la întrebările redactorului nostru în modul următor:

— Ce atitudine are de gând a lua clubul dietal al naționalităților în fața situației pricinuite prin cearta dintre Coroană și coaliție?

— Nu pot vorbi în numele clubului, numai păreri individuale îți pot comunica. Voi înțelege, că noi, deputații români, nu ne simțim îndreptățiți, dar nici nu voim, căatunci, când Coroană oferă panmaghiarismului «mână liberă în cele interne», cu alte cuvinte, măsură de maghiarizare cu ori-ce preț, limba regimentelor încă fiind gata a o sacrifica, admittând ca și armata să fie prefăcută în mijloc de maghiarizare — noi să venim a striga Regelui în numele neamurilor oșândite la pierire: «Ave Cesar morituri te salutant». Cu atât mai puțin putem aștepta ceva bine dela coaliție. Vai de Românul care și-ar încrede pielea în d'alde Kossuthi, Apponyi, Bánffy, Bartha, Hoek etc. Ținuta noastră deci nu poate fi alta decât neutralitate bine aplicată.

— Ce înțelegi d-le deputat, sub „neutralitate bine aplicată“?

— Înțeleg, că politicele urmate de Coroană, noi nu-i mai putem secunda, din momentul ce acea politică nefastă ne oferă pe noi de jertfă Molochului șovinist, iar politicele celor din coaliție sîiși suntem a-i fi contrari. N'avem deci să sărim în ajutor

tor nici uneia, nici celeialalte părți. Cu toate acestea neutralitatea noastră nu-i iertat să însemne trindavie, stare cu mână'n sin, ci precum un stat, care vrea s'observe strictă neutralitate în fața războiului erupt între vecinii săi, își mobilizează armata la hotară, gata a împedea și pe unul și pe altul dintre beligeranți a călca pe teritoriul său neutral — așa și noi, datorți suntem a ne mobiliza politicește forțele pentru apărarea cu arme constituționale a acelor hotară ale siguranței noastre naționale-etnice, fără de cari pierduți suntem. Bine aplicată o astfel de neutralitate va pune în respect și pe una și pe cealaltă dintre părțile beligerante și le va împedea de a lega pace — în socoteala noastră. S'nt sigur că și colegul meu Vlad, numai astfel de neutralitate a înțeles și nu neactivitate de felul celei a pasiviștilor noștri de pie memorie.

— Bine, dar nu crezi, d-le deputat, că rupând noi cu politica tradițională a poporului Român, care era absolut dinastică, ne tăiem prin aceasta înșiși creanga de sub picioare?

— Aduți aminte de pătania României de pe vremea rebelului ruso-turcesc. România, care-i sărise Rusiei în ajutor, la sfîrșit a trebuit ia să jertfească Basarabia. Așa o putem și noi păși sărim în ajutorul Vienei. Prețul păcii poate să fie — școalele noastre și puținele garanțe ale existenței noastre naționale, de cari azi mai dispunem. În ce privește politica națională «tradițională» observ că politica de sentiment are puțin rost. Politică sănătoasă numai cu calculi reali se poate face. Suntem slabi, desorganizați, și așa se vede, Viena nu mai are interes să ne susțină. Dacă nu mai are acest interes, nici noi nu mai putem avea interesul a ne înjuga la interesele speciale ale ei. Antecesorii noștri au fost dinastici, pentru-că Coroana îi luase în apărare. Să nu uităm, că în 1861 și în 1866—67, Coroana solicita prin rescripte către Dietă asigurarea egalei îndreptățiri a tuturor popoarelor. De atunci încoace însă Viena, de silă ori din interes — e irelevant, — și-a schimbat politica. A dat tot mai mult friu liber tendențelor panmaghiare și seut împotriva acestora nimărui n'a dat. Rupând deci cu politica «tradițională», nu ne tăiem absolut creanga de sub picioare. De unde s'o tai — dacă nu mai există?

— Totuși, dă-mi voe să observ, d-le deputat, că Viena deși face meru concesioni în socoteala noastră, o face din silă, cedând forței majore. Și că a intrat acest caz, doar' și noi

suntem vina, de ce am stat cu mâinile în sân și nu ne-am validat — popor de 3 milioane — mai intensiv, pretinzându-ne mai impunător drepturile. În fond însă Viena — așa cred eu — nu ne este dușmană, de ce dar' să ne lăpădam de ea?

Scuză-mă, dar' eu ori-cât de puțin simpatizez cu postulatul șovinist, care pretinde limba de comandă, limba de instrucțiune și limba regimentelor — maghiară; trebuie să accentuez, că mai sfântă și mai legală bază avea Viena, a nu ceda când era vorba de nerespectarea și ciuntirea legit despre egala îndreptățire a naționalităților. Cred că nu trebuie să motivez, de ce? Pe limba de comandă germană, n'a pus nimeni jurământ. E drept, că și noi am rămas multă vreme cu mâinile în sân, dar' să nu uităm că am rămas în urma buimăcelii, ce o produsese întorsătura din 1866—67. Dar' chiar de aceea n'a fost la loc să fim dați pradă șovinismului cu totul. Că Viena nu ne este vrășmașă, o cred. Nici noi nu-i suntem vrășmași. *Antidinastici nu suntem și n'avem să fim.* Dar' că chiar atunci, când Viena ne imbie drept preț al păcii, noi sa-i sărim asemenea gladiatorilor din vechime într'ajutor, ar fi ceva fără sens.

— Ei bine, dar' nu crezi d-le deputat, că stînd noi la o parte, neutrali, prin asta înlesnim biruința șoviniștilor?

— Trebuie să cunoști firea Maghiarului șovinist. I-am inversuna și mai mult împotriva-ne. Iar' castane din foc n'am scoate pentru noi, ci numai pentru Viena. Lupta între noi și Viena nu se mai învârte în jurul existenței noastre, ci în jurul existenței Monarhiei și poate cu timpul și a Dinastiei. Ori-cine va învinge, noi n'o să pierdem mai mult, decât ce hotărât este să se încerce a ne lua — dacă vor putea! Înțeles-ai declarațiunile d-lui Carp?

— Intre astfel de împrejurări ce trebuie să facem și ce ținută să observăm?

Nimic alta decât să înțelegem, că ori-cum va pacta Kossuth cu Viena, respective ori-care parte va ieși biruitoare, pentru noi desigur va fi »Hannibal ante portas«. Ba e cert, că dacă Viena nu va ceda în nici un chip limba de comandă și instrucțiune, nu vor încerca oare șoviniști cu o energie și mai îndărătnică a se regresa pe alte terene ale maghiarisării, până ce în cazul de le va succeda a forța desfacerea de Austria, rațiunea o să le impună oare-care rezerve față de naționalități, cel puțin pe o vreme

„Janus“ institut de asigurare mutuală pe viață în Viena
— s'a fondat în anul 1839, din partea unui grup de bărbați nobili —
este cel mai vechi institut mutual de asigurare pe viață

pentru Austro-Ungaria.

Informațiuni în: Agentura generală pentru Ungaria de sud în Timișoara-Fabrik
datoritoare dă:

Lerchenasse Nr.
17. (Telefon 422)

Se bazează pe legile mutualității, în puterea cărora acci-Premii estine.
dental capitalului anual trece în favoarea celui asigurat.

Condiții de asigurare favorabile.

Imprescriptibilitatea polițelor după 3 ani. Plătirea în caz de duel
și sinucidere după 5 ani. — Asigurare gratuită pentru caz de răz-
boi. — Fără timbru de poliță și taxă de... at. — Plătirea la moment.

Starea de asigurare	111.000.000 cor.
Sumele de asigurare plătite până acum	56.000.000 ..
Avera institutului	31.000.000 ..

oare-care. Și pentru noi și asta ar fi un câștig. »Qui habet tempus, habet vitam». Noi trebuie însă să înțelegem odată, că politica reală și sănătoasă nu se face așa, cum am făcut noi în cele 2—3 decenii din urmă. La 3—5 ani câte-o conferință și atât! Ca furnicele trebuie să lucrăm zi și noapte pentru a ne organiza și consolida partidul. Ne place să vorbim de un partid național de 3 milioane Români. Ce sinamăgire! Partidul conzistă numai dintr'atâți luptători, câți înși au conștiință națională trează și sunt gata în ori-ce moment la lupta constituțională pentru interesele neamului.

D'acea, la organizarea Românilor! *Ocaziunea binevenită e dată!* Clubul naționalist a pornit organizarea partidului dietal al naționalităților, respective reconstruirea partidelor naționale aliante. Alerge fiecare Român bun a se înscrie de membru. Să vad eu comitetele noastre cercuale constituite în cel puțin 40 cercuri electorale, să vad înscrși la club vre-o 2—3 mii membrii interni, vre-o 15—20 mii membrii externi, să vad eu hula și pizma sufocată și tabera bine disciplinată: *nu mai am apoi teamă de nimic*. Atunci factor vom fi și noi! Factor impunător, pe care nu-l va mai lua în nesocotință nici Viena, nici Bánffy et tutti-trutti. Politica noastră actuală nu poate fi alta de cât organizare, stringerea rândurilor, disciplinarea taberei și *«unire în cugete, unire în simțiri»*. Organizați odată, o să știm bine aplica și neutralitatea și activitatea. Noi, deputații naționali, ne privim de antemergătorii acelor luptători, cari au să mântue neamul românesc din ghiarele desnaționalizărilor. Doamne, Dumnezeu al neamului nostru, adu-ni!

— Ce zici d-le deputat la faptul, că ministrul de interne Kristóffy József a făgăduit socialiştilor votul universal?

— Frumos, deși din parte-mi: «Timeo Danaos et dona ferentes». Să nu iasă la capăt că și el înțelege votul universal așa ca d-nul Bánffy, că adevărat numai cei ce știu ungurește să aibă vot. Dacă-și va lua însă sincer promisiunea, noi o să luptăm în aceasta cestiune bucuros alături cu domnul Kristóffy. Vom vedea.

În fine permite-mi, d-le deputat să te întreb, ce părere aveți despre articoliile apărute mai recent, scriși și subscriși de ilustrii bărbați ai neamului nostru, cari militează pentru continuarea politicii «tradiționale».

Îmi pui întrebare de o natură foarte gingașă. Noi respectăm mult pe respectivii frați și știm aprecia viul interes, cu care urmăresc dezvoltarea sortii noastre, a celor rămași acasă. Să nu trecem însă cu vederea, că ei sunt doar de peste un deceniu îndepărtați de noi, și astfel le lipsește experiența nemijlocită a stărilor noastre actuale.

Apoi încă una. Ne rugăm, ca ori cine, care ne voiește binele, să încunjure tot, ce poate da ansă și la cea mai îndepărtată suspiciune, că politica noastră ar influența-o ori conduce-o cineva din afară de statul ungar. Repet, stimăm mult pe respectivii domni și le respectăm și părerile lor.

Cu aceasta s'a terminat interviul. Și din partea noastră recunoaștem, că fără o organizare bună, nimic nu putem întreprinde cu succes. D'acea ne adresăm tuturor frunțășilor cu rugarea să lucreze din răspuneri la organizarea, mai bine zis, reorganizarea partidului nostru național.

Chemarea sub arme a rezerviștilor. Orașele și comitetele au hotărât, că nu mai dau nici recruți anticonstituționalului guvern.

Guvernul și-a ajutat acum în al chip. Ministrul hovenzimei Bihar, într'un loc abia vizibil al foit oficioase, dă porunca, ca biletele de chemare să nu mai fie puse afară în comuna, ori orașul, de unde e omul acela, ci la stația de jandarmi, ori în Budapesta la poliția de stat, iar fiecare în 8 zile e dator să răspundă îndatoririi sale, altcum va fi considerat de dezertor militar.

Deputații naționali la balotagiul din Liptó-szentmiklós. Balotagiul din Liptó-szentmiklós între candidații, ministrul Lányi și naționalistul Stodola, va avea loc luni, în 7 cri. O depeșă ne anunță, că presiunea și corupțiunea în favorul lui Lányi e colosală. Așa ceva nu s'a mai văzut. Insufletirea în tabăra naționalistă ia însă lupta cu toate tentațiile corupțiunei.

Cu acceleratul de 4 azi au plecat din Arad deputații naționali Dr. Ioan Suciu și Dr. Ștefan C. Pop, la Liptó-szentmiklós. Cu dînșii la olaltă a plecat și redactorul nostru Sever Bocu, care va reprezenta ziarul nostru și ne va trimite rapoarte amănunțite.

Deputatul slovac Hodja Milan e deja de mai multe zile acolo.

Răvașul dimineții.

Epitaful unei demonstrații.

Pilda bună la bun lucru te îndeamnă, au zis-o și o zic cu toții. O știu aceasta copii, o știu mai vârtos bătrânii. Și de știu ceva, nu o faci însă, ai avut chiar pildă înainte-ți și ambiția ta de bărbat nu-ți îngăduie nici o abatere dela calea cea bună, cu toate acestea lași la o parte binele și alegi răul, numai așa ca să te areți în toată goli-ciunea: nu-l firesc, că lumea întreagă te va condamna?

De pe timpul lui Andrei II. era puțin ospital maghiarul, după cum ne arată un punct al bulei de aur (1222). Dar s'au scurs de atunci atât amar de ani, încât firea a putut fi schimbată prin cultură, prin creștere. Eu unul nu-mi pot închipui, ca cineva să voiască a trece de om rău crescut.

Drept aceea toți oamenii de bine din Giula au osindit cu vorbe aspre pe cei ce au făcut tambălăul și turburările când cu adunarea învățătorilor noștri din Giula, cum a făcut-o și foaia «Békésmegyei Függetlenség».

Cazul cu demonstrațiunea giulanilor, la care se zice — ar fi luat parte și bărbat sus puși, pune pe Maghiarii aceia în o lumină cu atât mai nepriincioasă, cu cât Românii din Brad s'au arătat în 29 Maiu un element de cultură vrednic de pilduire și aceasta cu atât mai mult, cu cât casurile se aseamănă de minune.

În 29 Maiu n. adevărat 13 învățători dela școala comunală dimpreună cu o sută cincii școlari s'au dus la Brad, nu numai ca să-l vadă, nu numai ca să știe, cât aur poate avea acest oraș și jurul lui, ci să vadă cu ochii prețiosul aur al culturii, al creșterii bune.

Ca pe unii, ce reprezentau cultura, Românii de acolo i-au primit foarte bine, le-au pus totul la dispoziție cu dragoste frățească și li-ar fi părut foarte bine să fi rămas la ei chiar mai multă vreme. Ospitalitatea cu-

nosculă a Românului s'a arătat în toată a ei dragoste pentru străin. Învățătorii și școlarii s'au depărtat cu părere de rău, că n'au cunoscut mai de vreme pe acest colt locuit de oameni atât de prețioși și preținoși.

Cel puțin mititeii, când vor fi mari, vor putea să se revoalte la aserțiun de ale profesorilor lor de prin școale medii, cari se nizuiesc să înegrească pe Români în fața plăpânelor generații, cum nu odată am avut prilejul a o auzi cu urechile dela cei ce au umblat prin acelea școli.

Pilda bună dată de brădeni nu a răsunat până în Giula, deși a dus-o deadreptul foaia «Néplanitók lapja». Giulanii au voit să fie mai pe sus, să dovedească, că din 1222 încocoace nu s'a schimbat sufletul lor, că n'a folosit nimic cultura, nimic școlile... ei au vrut și au și demonstrat, au zădărnici o manifestare culturală. La Giulanii de bine le pare rău, ne pare rău și noauă, că cultura lor în veacul, ce întrece pe al luminilor, trebuie să aibă un așa epitaf...

Se împrăștie...

— Criza. —

Spargerea partidului liberal preocupă acum lumea politică. Se vorbește câte toate despre procesul de descompunere a atotputernicului partid de odinioară.

Alaltăieri și ieri s'a ținut o consfătuire în hotelul «Panonia» din Budapesta, la care au luat parte 15 înși din partidul liberal, între dînșii mulți frunțăși ai partidului și oameni din garda mai deaproape a lui Tisza, cum e Mikszáth Kálmán, baronul Daniel alții.

Foștii liberali se sfătuiesc, ce să facă, să rămâie și pe mai departe laolaltă, ori să se împrăștie ca făina orbului...

Comitatul Nograd.

Municipiul comitatului Nograd a respins ieri în unanimitate cunoscuta admoniție a ministerului Fejérváry și a îndrumat pe protopretorii antistiile comunale să instrueze în sunete de doba poporul, că nimeni nu e îndatorat între împrăjările de față a plăti dare de sînge și avere.

Bánffy la Andrassy.

Bánffy, care a început agitație strajnică în țara întreagă, și-a întrerupt ieri turneul și s'a dus la Tisza Dob, tusculanul contelui Andrassy. Ziarele sunt curioase a ști ce lucruri urgente are Bánffy cu Andrassy?

Sufragiul universal.

Se știe că contele Tisza István, în zilele întâiu încă a prezidenței sale de consiliu, a ordonat adunarea unor date statistice pentru reforma legii electorale.

Un ziar din Budapesta, a ajuns, nu se știe pe ce cale, la aceste date și le-a publicat. Publicarea lor a făcut mare senzație și contele Tisza s'a supărat așa de mult, încât a intentat proces ziarului și a pornit investigație între funcționarii biroului statistic ca să aște pe trădătorul datelor sale.

Un semn, prin urmare, că datele erau adevărate.

Aceste date sunt foarte vorbitoare. Reținem din ele, că după legea electorală de azi, Românii sunt mai neîndreptățiți și în cazul introducerii sufragiului universal, sufragiile românești s'ar sporti cu 645,670.

Eată datele:

Dacă fiecare bărbat care a împlinit vârsta de 20 ani ar avea drept de vot atunci ar fi 4.322.960 alegători; de fapt au fost în listele de an 970.841, prin urmare 3.352.119 de cetățeni sunt despoiați de drepturi pe lângă sistemul de azi!

După naționalități alegătorii sunt: Maghiari (cu jidani laolaltă) 542.417, Nemți 123.894, Slovaci 110.925, Români 110.572, Ruteni 28.766, Croați, 11.495, Sârbi 27.674, necunoscuți 15.308.

Nealegătorii sunt: Maghiari (cu jidani laolaltă) 1.705.749, Nemți 370.478, Slovaci 366.734, Români 645.670, Ruteni 63.431, Croați 37.463, Sârbi 94.076, diverși 68.518.

Se vede deci, cum poporul românesc a fost și până aci, cel mai neîndreptățit prin sistemul actual electoral.

Adunarea generală din Giula.

— Raport special —

Conform programelor publicate în toate foile românești din patrie, interesanta și mult promițătoarea adun. generală ord. a reuniunii îndrăgitorilor români dela școlile profesionale ori din protopopiatele aradane I-VII s'a ținut în Giula la 10/23 și 11/24 Iuliu a. c. și cu toată ținuta dușmănoasă a confrăților noștri Maghiari, a succedat în chip neașteptat.

Abia sosiți în Giula, până a nu ne cunoaște până a nu se convinge despre noi și ținuta noastră, fără a le da pricină nici măcar, cât e negru sub unghie: ne întâmpină în loc de bunăvoință cu dușmănie și în loc de pâine cu petrii.

Și pentru ce? Pentru-că „Békés Csabai lapok” i-a prevestit, că în adunările noastre folosim limba noastră maternă, și la concert cântăm românește. Adecă, pentru-că ne iubi limba și neamul. D'apoi ce ați zice voi, fraților maghiari, despre acel maghiar, ce își urește limba și neamul? Sigur l'a fi urî și calificându-l de trădător l'a-i bate cu petrii! Și iați pe noi, cari ne iubim limba și neamul încă ne urîți, ne tractați ca trădători și ne bateți cu petrii!

Apoi ce la voi e considerat de virtute, a noi e păcat? Ori pentru-că vorbim și cântăm românește suntem contrari patriei și vouă? Apoi în limba și cântarea românească nu se pot cultiva sentimentele patriotice?

În această țară, în care vă place a vă mândri cu egalitatea, dreptatea și frățietatea, ce vouă vă este ertat, nouă nu? Voi vă puteți iubi neamul și limba, și aceasta pentru voi este virtute, iar pentru noi păcat? Voi vă puteți înșuleți de faptele strămoșilor voștri, și i sărbătoriți, iar noi, dacă am încerca așa ceva, am ajunge pe banca acorzișilor și în temnițe?

Și apoi nu cugetați fraților Maghiari, că o astfel de pornire a voastră face sânge rău, că astfel de pretensiuni nu sunt drepte și nu sunt cinșite.

De ce să nu ne fie iertat a ne cultiva sentimentele patriotice în dulcea noastră limbă, de ce să nu ne cântăm bucuriile și nevoile în doine și hore înțelese și simțite de noi: de ce să nu putem sărbători pe eroii noștri, cari au suferit martiri pentru scumpele noastre tesauri moștenite dela strămoși; de ce voiți să omorîți sentimentele noastre?

Cine nu se știe însuleți de al său, nu se poate însuleți de al fratelui; cine nu are sentiment pentru sine, nu are nici pentru altui; cine nu știe să-și prețuiască neamul său, credința sa și limba mamei sale: nu va ști să se însulească de idealurile opresorului său, nu va ști simți bucuria și întristarea lui și nu va ști prețui idealurile lui.

Ori nu vedeți voi fraților Maghiari, că cei ce-și schimbă limba și numele sunt travestiți, mascați, ca să nu-i cunoașteți, când tulbură liniștea atât de necesară prosperării patriei, să poată pescui în turbure.

Noi nu ne-am travestit și nu ne travestim din Român în Ungur, dar' ne iubim patria și contribuim la susținerea ei cu câștigul și sângele nostru.

Noi contribuim împreună cu voi la susținerea instituțiilor patriei și ne susținem fără ajutorul vostru instituțiile noastre culturale.

Noi muncim din greu pământul patriei și voi ne urgișiți, lăsând să ne exploateze cei tra-

vestiți în interesul lor particular, noi ne mulțămim și cu stâncile și nu căutăm refugiu în străinătate; noi cerem, dar nu ne revoltăm: noi vă ospitalităm în ținăturile noastre și voi ne huiduiți.

Voiți să ne creșteți pentru patrie? Atun l de ce ne înstrăinați? Voiți să ne îmbălbăziți, atun l de ce ne îndârjiți?

Bucurați-vă și plângeți cu noi și ne vom bucura și plânge cu voi. Respectați limba, numele, portul, datinele noastre, și vom respecta și noi pe a-le voastre. Sărbătoriți cu noi și vom sărbători și noi cu voi.

Ori credeți, că dreptatea în lume este exclusiv pentru voi? Voi aveți numai drepturi și noi numai datorii?

Asta este nefiresc și provocător! Încecați a ne cinși, a ne considera, a ne permite și noua, de ce vă împărtășiți voi în această patriă comună: dacă voiți să ne cunoașteți, și dacă voiți a cunoaște și vedea însulețirea românească.

Mai mari voștri ne zice: „să ședem acasă”, când căutăm ocașione a ne apropia de voi, iar voi ne bateți cu petrii, când venim la voi. Voi faceți escurșionii prin locurile locuite de noi fără a fi conturbați. Apoi pentru noi nu toată patria e casă, iar pentru voi da. Se vede, că voi vă țin-neți de zicala: „ce-i al meu e al meu, și ce-i al tău, iar e al meu”. Pentru voi totul și pentru noi nimica.

Confrății noștri români din Giula au făcut și invitări maghiare și v-au invitat la petrecerile aranjate în onoarea noastră, luând în programa jocurilor și jocuri maghiare, ca să vă simțiți bine între noi și să ne petrecem împreună.

Învățătorii noștri au avisat oficios forurile civile despre venirea și lucrările lor, ba după-cum suntem informați, erau pregătiți a saluta și toasta în limba proprie pentru toți străinii, cari i-ar fi onorat cu prezența.

Sunt acestea lucruri aseuse și cu scop dușmănos pentru voi și pentru patrie? Am dat noi ansă la supărarea voastră?

Abia am sosit în Giula și la prima noastră vedere, ne-ați insultat și aruncat cu petrii.

Bine, dar nu vă înțeleg. Noi nu am avut nici timp, nici ocașione să vătămăm banul vostru simț, de unde dară ura voastră?

Se zice, că ținuta comitetului aranjator a confrăților noștri români din Giula v-a revoltat. O greșală mică a lor că v'au atras atențiunea, că în programa jocurilor au luat și ciardașul, va atins neplăcut.

Ei bine dar și în cazul acesta, cum veniți voi să pedepsiți oșpetii, pentru neînțelegerile voastre locale? Cum aruncați cu petrii în aceia cari zilnic muncesc pentru luminarea poporului și prin aceasta pentru prosperarea țării? Cum veniți să țarnați oleu pe foc, dacă voiți binele patriei și câștigarea noastră? Se vede însă, că voi sunteți conduși nu de sentimentele, ce le păstrați patriei, ci de ura și dușmănia zămislită în mintea celor travestiți și mascați cu limba și numele vostru, de aceia, cari s'au mascat ca să nu-i cunoașteți și cari cu astfel de fapte doresc a se susține în fruntea voastră spre a ne pute exploata pe noi și pe voi deopotrivă.

Cu toate provocările lor și ținuta voastră, dascălii noștri ca oameni maturi și bine disciplinați au știut să păstreze cinștea școlii și a bisericeii în serviciul cărora sunt angajați.

Cu toată ținuta voastră dușmănoasă, dascălii noștri vătămăți în banul simț și lipsiți de plăcerile sociale conturbate de voi, totuși n'au uitat de sfințele lor datorii, ci cu o serioșitate impunătoare și cu interes de admirat au luat parte în ședințele lor oficioase, deșbătând cu multă înțelepciune lucrurile puse la ordinea zilei.

(sfârșitu va urma).

Expoziția din Sibiu.

Apel către frații Români din Regatul liber al României

Iubiți Compatrioți!

În anul acesta 1905, luna August viitor zilele de 15—30 aceiași lună stil vechiu românesc vor fi mari sărbări culturale na-

ționale românești la Sibiu. Centru de activitate al românilor de peste Carpați, unde se va întruni elita românilor din tot Ardealul, Crișana Bănat și Maramurăș și unde se vor găsi adunați români de pe Murăș, de pe Someș, de pe Târnavă, dela Crișuri, dela Olt, Timiș, Tisa, Hateg, Abrud, Lugoj, etc.

Aceste sărbări se vor da:

1. Pentru Asociațiunea transilvană, pentru literatura și cultura poporului român din Transilvania și Ungaria. Cea mai mare și renumită asociație românească, un fel de Academie națională numită și Astra (soare) cu un capital peste 1/2 milion florenți care își va ținea ședințele sale anul acesta la Sibiu, în zilele sus indicate. În fiecare an Asociațiunea ține ședințele sale anuale generale în câte un alt și diferit oraș între români.

2. Va fi acolo inaugurarea Casei naționale, un palat nou, un templu al artelor și științelor, al culturii românești, clădit de români, de Asociațiune cu banii lor proprii, adunați prin contribuțiuni, și care va servi românilor ca un Acropolis din vechea Athenă a Grecilor.

3. Este convocată acolo și societatea pentru fond de teatru român, cu un capital adunat peste 300 000 lei, va da în noul palat concerte și reprezentațiuni teatrale.

4. Va fi tot acolo un muzeu și o expoziție etnografică, istorică a poporului Român.

5. Se va face probabil și sfințirea, târnosirea sfintei biserici Catedralei mitropolitane ortodoxă, o clădire nouă, un templu impozant monumental în stil bizantin, în cetate, în centrul Sibiului; — aceasta numai dacă pictura și sculptura internă, vor fi probabil terminate până atunci, altfel târnosirea va fi amânata pentru Septembrie sau Octobrie. Vor fi întrunite acolo, Reuniunea femeilor române, reuniuni de muzică, coruri vocale instrumentale, societăți de meseriași, de pompieri civili, de gimnastică, agricultură, reprezentanți ai băncilor populare, care au un capital peste 50 milioane florini.

Acestea sunt în rezumat scurt, subiectele marilor sărbări naționale, ce se vor da la Sibiu. Va fi o mișcare, o înălțare de suflete, pline de viață românească și mândrie națională.

Acum odată acestea aduse la cunoștința noastră și încă de cu vreme, putem sta noi oare Români din Regat inapabili, inimoa noastră nu bate? sufletul, ființa noastră întregă nu se mișcă, sângele nostru nu fierbe, ca să participăm și noi, la manifeste de bucurie și mândrie ale fraților noștri, aci la hotar, lângă Căineu, și rau îl numim hotar, granița, pentru-că acest pământ este patri-moniul nostru sfânt, sacru, lăsat nouă moștenire de strămoșii noștri dela marele Împărat Traian.

Mă rog, nu vă îngrijiiți de spese mari, nu stați la indoială, nu faceți multe reflecții, participarea noastră acolo, se face foarte ușor, foarte lesne pe Valea Oltului, pe la Căineu cu spese foarte putine. 30 - 40 lei de persoană ajunge suficient.

Va putem vorbi din experiență.

În anul 1901 luna Septembrie 8—12, acum patru ani, noi Piteșteni, o societate modestă de 70 persoane, doamne, domnișoare, bărbați, din inițiativa noastră, am luat parte la alte sărbări, tot la Sibiu, pe-

trecerea și mângăierea sufletescă, morală
 rdușă fraților de acolo și încurajarea pentru
 activitatea și luptele lor eroice, pentru sus-
 ținerea neamului în contra cumpliților lor
 vrăjmași.

Și speșele noastre au fost acestea. 40
 lei de persoană și iată cum:

Calea ferată ne-a pus la dispoziția no-
astră 2 vagoane clasa III. Pitești Căineni-
Turnu-roșu, taxă de persoană 9 lei 75 bani
 dus și întors (negreșit preț redus clasa III.)
 bilet de liberă trecere peste frontieră fără
 pașaport ministrul de interne dăduse deja
 ordin poliției Căineni a-ne libera acestea
 bilete: de la Turnu-roșu la Sibiu, distanța
 minimă de o oră am plătit earășt un leu
 calea ferată. Am trecut pe lângă Șelimber
 (Șelimberg) cu oftarea inimii, vestita luptă
 a lui Mihai Viteazul cu Ungurii și am ajuns
 la Sibiu la ora 4 seara, unde ne-a primit
 un comitet de recepție a românilor și ne-a
 condus la cuartire pregătite deja de dânsii.

Am stat 3 zile în Sibiu, câte 2 lei ca-
mera, masa asemenea 2 lei; am participat
 la concerte 2 lei, la banchet 5 lei.

Cam aceste au fost speșele esențiale,
 40 lei de persoană strict necesar.

Mulți din noi mai ales damele, găsind
 Sibiuul o piață nouă, mai ieftină și-au cum-
 părat stoffe, obiecte, articole necesare, la
 înapoiare am scăpat și de taxa vamală. Unii
 s'au fotografiat în grupă, a parte.

Toate damele noastre purtau frumosul
 nostru costum național, ear noi bărbații co-
 carde mari cu tricoul național la butoni-
 eră, am avut cu noi și doi lăutari, cari
 ne-au diris pe tot parcursul drumului; iar
 vagoanele noastre erau împodobite cu 4 mari
 stindarde naționale. Mai erau acolo la Sibiu
 prezenți și alți oaspeți din România pro-
 fesori, avocați din București, Craiova și
 Râmnicul Vâlcea.

Rog cetii și broșura noastră Piteștenii
 la Sibiu 1901 tipografia Lazar, Pitești, cu
 mai multe ilustrații, unde sunt descrise
 pe larg toate manifestele excursiunii noastre.

Pentru ordinea sărbătorilor se formează

acolo în Sibiu anumite comitete, se face un
 program tipărit în mai de exemplare, orele
 și zilele de ședință, disertațiuni, concert, tea-
 tru, bal, banchet, excursiuni, etc.

Este de dorit și necesar, ca noi oas-
 peții din România să ne formăm un pro-
 gram al nostru separat, după ce vom parti-
 cipa la sărbările lor oficiale indicate în pro-
 gramul lor, să destinăm frunțașii nostri cari
 să ne reprezinte cine anume să ne vorbească
 în seara de convenire; apoi la o masă a
 lor comună, și apoi la marele banchet, să
 depunem coroane pe mormintele marilor
 noștri bărbați decedați acolo: G. Farișiu,
 I. I. I. I. I., Dr. I. Rațiu, colonel D. Ursu,
 Metropolitul Baron-Șaguna la Râșinari.

Să vizităm Metropolia, pe Escel. Să
 Metropolitul Mețianu, Catedrala, seminariul,
 Școala de fete, 3 biserici românești, Liceu
 românesc nu este, apoi renumit 1 muzeu
 de pictură Baron-Brockentel, muzeul Car-
 patin, biserica săsescă, liceul săsesc și ca-
 tolic; afară din oraș frumoasa promenadă
 numită Dumbrava și marea comună ro-
 mânească Râșinari, o oră depărtare cu
 trăsura.

Să facem pelerinajul la Avrig pe Olt,
 să depunem coroane pe mormântul lui G.
 Lazar, marele nostru dascăl, o oră cu
 trenul.

Să vizităm Făgărașul pe Olt, în sus
 de la Avrig, capitala lui Radu Negru de la
 descălicare, 2 ore calea ferată Sibiu Fa-
 găraș.

Să vedem Ocna-Sibiuului, stație balneară
 de sare, aproape de Sibiu $1\frac{1}{2}$ oră, 4 tre-
 nuri p. zi.

Să vizităm frumoasa comună românească
 Săliște, 2 ore cu trenul și altele.

Sibiuul este un oraș săsesc, german cu
 casele lor, stil gotic, medieval, populație
 25—30 mii locuitori, Români 8—10 mii su-
 flete, mai ales pe la suburbi; restul 20 mii
 sași, industriași; maghiari foarte puțini ve-
 netici, functionari, meseriași.

Aci este mare garnizoană militară. 2—3
 regimente de infanterie, artilerie, cavalerie,

husari, multe și mari cazărni și o școală
 militară. Comandantul suprem militar, mai
 mulți generali austriaci.

Plecarea din București trebuie să se
 facă cu o zi înainte cu trenul de noapte
 11.45, dimineața ora 6 sunteți la Piatra-Olt,
 apoi Drăgășani, Râmnicul-Vâlcea pe la ora
 12 la Călimănești, Căciulata, apoi începe de-
 fileul Oltului, Cozia, Lotru, la ora 2 la
 Căineni, la 3 la Turnu-Roșu, și la ora 4
 după amiază, ajungeți în Sibiu, unde vă
 așteaptă un Comitet de primire cu banda
 roșie la braț.

Acum aceste explicații și informații
 date, imi permit a face un apel calduros,
 către frații noștri: Românii din Regat, către
 pătura cultă, către inteligența țării, avocați,
 functionari, militari pensionari, către apostolii
 neamului, profesori și profesoare cu frum-
 sul lor costum național, către tinerimea stu-
 dioasă, studentimea universitară, speranța și
 viitorul neamului, cu focul în inimă și
 aprins, luptă cauza aceasta mare în mână,
 să propagați această excursiune națională la
 Sibiu, să se formeze comitete în fiecare lo-
 calitate, să se înscrie aderenți din vreme, să
 se adune chiar mici cotizații lunare, ca la
 ziua precisă, să fie toate pregătite și ne-
 jenați cu finanțele, să putem pleca voioși și
 liniștiți.

NOUȚĂȚI.

ARAD, 3 August 1905.

— Schimbări de garnisoane în 1906. „Zeit“
 din Viena scrie, că regele s'a învoit la schim-
 bările de garnisoane, plănuită pe 1906. Schimbare
 mare va fi în Viena. Din Viena se mută cele două
 regimente și adevă reg. 6 ungar, din care bata-
 lionul 3, 4, se află în Viena. Se va muta și
 reg. 72, din care reg. batalioanele 1, 3, 4, se află
 în Viena și Pojon. Regimentele aceste vor fi în-
 locuite cu regimente ungare și adevă cu regimen-
 tul 19 și regimentul 32 (Maria Terezia). E intere-
 sant, că regimentele ungare tot cu regimente ungare
 se înlocuiesc; așa dară nu s'a împlinit voia unui
 domn cu poziție înaltă, ca să ducă regimentele
 ungare din țară și să le înlocuiască cu reg. străine.
 Mai departe schimbă garnisoana și reg. 12., din

AMICII.

Un filosof grec, în multe sale scrieri zice
 la un loc: „așa să te porți cu amicii, ca și cum
 dânsii căndva și-ar deveni inimiți“.

Momentan cugetând, e surprinzătoare această
 zicere, dar cuprinde în sine mult adevăr și praxă
 de viață.

Cum? cu amicii noștri așa să venim în
 coatingere ca cu fitorii noștri inimiți? aceasta
 eschide ori-ce intrunire armonioasă și relațiune
 amicală.

Trist, dar așa e în această viață a mate-
 rialismului; dacă vom ținea înaintea ochilor no-
 ștri cuvintele filosofului grec, mai puțin vrăjmași
 vom avea în viață.

Experiența vieții ne învață, că caracterul și
 inima nobilă a oamenilor, nu în pace și fericire,
 ci în năcazuri îi putem cunoaște, pentru-că așa
 numiți și presupuși „amici buni și sinceri“ cu
 fețe blânde târându-se ca șarpele, se virăsc în
 încrederea noastră, pândesc slăbiciunile noastre,
 ca cu ocașiunea dată să le poată folosi în contra
 noastră.

Ne-a învățat experiența, că vrășmașul cu
 inima nobilă e mai bun, ca mulți amicii linguiș-
 toși, pentru-că numai lăpădăturile societății ome-
 nești se folosesc de rășbunare, calumniare, de-
 nunțare și spionajie, cari sunt în stare și pe strade
 a insulta, ataca pe acela, care nu le convine.

Trist, dar din astfel de oameni e compusă
 partea cea mai mare a oamenilor. Ceialaltă grupă
 mică, deși e mai simplă sau mai necoaptă, e
 curată ca aurul atât în interior, cât și esteriorul
 său.

La grupa mai mare, cea mai mică atingere
 replăcută produce desprețuire și duritate; până
 ce grupa mai mică rămâne nobilă atât în preten-
 sive cât și în manie, nu atacă din rășbunare, per-
 soana, caracterul, poziția și existența nimănui,
 mai mult cu nepăsare, fără șgomot, înconjură pe
 atacatori și insultători.

Omul cavalier și dacă se simte mândros pe
 cineva, tot cavalier rămâne.

Pe lângă cuvintele înțelepte ale filosofului
 grec, recomand omenimei cuvintele sfinte ale
 lui Isus Christos, înțeleptul înțelepților:

„Cine te lovește cu peatra, lovește-l cu
 pâne“
 astfel liniștit întoarce-i spatele și-l disprețue.

Vasile Olariu,
 preot.

LA EI ȘI LA NOI!

Costache Doboșan mi-e bun prieten. Pentru
 prima dată l'am cunoscut în Hălmagiu cu oca-
 ziunea adunării generale a reuniunii învățătorilor
 români din Arad. M'a dus dorul să văd și
 eu locurile, unde lăncu, craiul munților, și-a trăit
 zilele, să văd locuri atât de scumpe pentru noi,
 locuri frământate cu sângele vitejilor noștri stră-
 moși. Drumul dinspre Beiuș, ce duce în această
 țară, locuită numai de neamul românesc, serpuște
 pe lângă râulețe cu apă limpede, ca conștiința
 unui suflet nevinovat, pe lângă și prin munți, a
 căror creștele pleșuve par a da mână cu norii.
 În acești munți vezi și auzi tot ce îți dorește
 inima. Concertele pasărilor adăpostite în codrul
 stufos sunt jalnice, ca doina românului năcăjit.

Un ciobănaș de o schioapă numai, cotit pe tova-
 rășul lui de gorun, fluera în și pătrunzător și
 echoul îi îngână glasul.

Dulăii în arșița dogoritoare a soarelui n'au
 răgaz a hămăi în urma călătorului, ci pacinici se
 întind a lene la umbra unui frunziș răcoritor.

Turma s'a tras la vale. Numai din când în
 când câte un berbece cu clopot mare la grumaz
 se plimbă în jurul turmei, ca un patriarh cu-
 minte. Soarele se ridicase de asupra capului. Ză-
 zăitul albinelor muncitoare se auzea șgomotos în
 toate părțile. La colitură am lăsat în margini de
 drum patru buni tovarăși ai naturii vesele, un
 copil cu căciula bine îndesată pe cap, culcat pe
 foale și răzimat în podul palmii. În jurul ceialalt.
 Un miel lănaș, o capră cu o țoangă la grumazi
 și un vițel împodobit cu frimbii în jurul gâtului.
 Poposiau de amiază. Pe livadă fanul era culcat
 în brazdă. Tot e vis și armonie, numai spre
 stânga de asupra unui munte spăiat de vremuri
 se zărea o stâncă țuguată, ce pare a se rășvrăti
 în contra celui puternic pentru suferințele, ce în-
 dură un popor atât de pacinic, cum e poporul ro-
 mânăesc, care după dreptate ar trebui să fie stă-
 pân pe întreg ținutul, ce se întinde în mari de-
 părțări spre apus până la marginile câmpiei un-
 gurești spre răsărit până la poalele munților, spre
 mează noapte până la țărnișii Tisei, iar în jos
 până la hotarele țării.

Dela Ciuci spre Hălmagiu am plecat cu
 trenul dinspre Arad, tixit de oaspeții veniți din
 toate părțile pentru a fi de față la adunarea Reu-
 niunii. Câtă însuflețire în inimile lor! Câtă dra-
 goste de frate! Câtă alipire de neam!

Eram șagalnicii călătorii, ca toți românii.

batalioanele 1, 2 și 3 sunt în Trebinje, cu 48. din care batalioanele 1, 3 și 4 sunt în on.

— 6 felicitare în felul său. Prințul Boris, prințul bulgar Ferdinand, umblând prin Bulgaria ajuns într'un orașel, unde la gară l-a așteptat primarul în fruntea unei delegații de prieteni. Sosind prințul, primarul, care încă nu avu-norocul să-l cunoască pe prinț, fu recomandat să-l cunoască pe prinț, fu recomandat să-l cunoască pe prinț, fu recomandat să-l cunoască pe prinț, fu recomandat să-l cunoască pe prinț.

— Am avea foarte mare lipsă de ploaie. Prințul de bună seamă îl asculta și a încercat să ploaie.

— Jertfa căldurii. Caz înfricoșător s'a întâmplat în zilele trecute în apropierea comunei *Uvin*. Un copil bogat *Petru Dincu* e înnebunit pe neașteptate. A început să sbiere și cu o coasă a sărit asupra a două muncitoare. Un copil de șase ani d'abia a scăpat dinaintea nebulului. El e de ani și are 4 copii.

— „Asociațiunea“ la Benic. Ni se scrie: ziua de sf. apostoli Petru și Pavel a fost numită și s'a și ținut în Benic adunarea generală anuală a despărțământului Alba-Iulia.

Deși în acea zi înainte de amiază prin ste pârși timpul era amenințat de o furtună groasă, așa că nu credeam, că va participa cineva din comunele vecine la adunare, însă interesul pentru cauza sfântă a „Asociațiunei“ noastre a întrunit la adunare inteligență pe o mulțime mai mult decât s'ar fi putut aștepta.

Di dir. *Sim. Micu*, deschizând ședința prin cuvântare acomodată, a urmat alegerea comisiunilor pentru censurarea rapoartelor și cassarea taxelor dela membrii noi și vechi.

A urmat apoi disertația, par. *Amos Frâncu*. Spre: „Insemnătatea însoțirilor la poporul nostru“, care fiind foarte cu pricepere lucrată, și fost cu deosebit interes ascultată de public.

Au vorbit apoi dl. avocat *Rubin Patița*, despre scopul „Asociațiunei“ și datorițele poporului Român către „Asociațiune“.

În urmă s'a reconstituit comitetul despărțământului, alegându-se la propunerea unei comisiuni: director dl. protopresbiter *Ioan Teculescu*, iar membrii în comitet: *Dr. Velican, dr. Patița, E. Bota și Totoian*.

Par. protopop *I. Teculescu*, mulțumește adunării pentru alegere și prin un frumos discurs promite sărbătorește, că își va împlini cu plăcere datorița de director al despărțământului nostru, mai virtuos, că are lângă sine puteri

tinere: pe noul comitet, dela care nu ne înșelăm, dacă credem, că despărțământul nostru Alba-Iulia va lua un nou și puternic avânt spre înaintare.

După încheierea adunării, la propunerea dlui. protop. *Micu*, ne-am dus la mormântul mult regretatului, vrednicului și credinciosului fiu al neamului nostru, — la mormântul lui *Toefil Frâncu*, care întreaga sa viață și-a jertfit-o în serviciul neamului nostru.

La mormânt *Di Micu*, a ținut un mic discurs despre viața repausatului T. Frâncu, apoi s'a cântat: „În vecl amintirea lui“.

A urmat apoi banchet și petrecere cu joc până diminețea.

Ar fi de dorit, ca în viitor la adunările Asociațiunei să se țină mai multe disertații pentru popor; să se desvolte o mai mare activitate, ca astfel să cunoască poporul de rând menirea și folosul Asociațiunei. Prin adunările Asociațiunei să ne nuzim a lega cât mai mult pe poporul de rând de inteligență, că și așa nu prea avem alte înțineri, prin cari poporul să poată vedea mai bine ținta și scopul inteligenței române.

Ar fi de dorit mai departe, ca cu ocaziunea convocării adunărilor, să se amintească și comunele, ce constituiesc despărțământul nostru și cei chemați: preoți, învățători, notari etc. să stăruie, ca din fiecare comună să participe împreună cu inteligența și poporul de rând, după împrejurări: din depărtări mai puțin și din apropieri mai mult, așa că fiecare comună să fie reprezentată. Și aceasta nu atât pentru partea materială, ci mai mult pentru a trage din astfel de adunări folosul moral.

— 6 expediție la polul nord. Locotenentul Peary a plecat dela Sydney (la nord de insula Cap Breton), pe vaporul „Roosevelt“ către polul nord. Căpitanul și echipajul sunt toți locuitori din Terra Neva.

Expediția a întârziat cu 15 zile, și cum coasta Labradorului e blocată pe ghiacă sunt puține șanse de a atinge polul în această vară.

Locotenentul Peary speră să atingă în 1906 sau în 1907 paralela 84.

— O nouă întrebuintare a timbrelor. S'au strins în albumuri, s'au tapetat mobile și pereții odăilor cu micile pătrate ilustrate ale pozelor, constituind diferite figuri. Acum dl. Ernest Tizer din Brighton le-a dat o nouă aplicare: și a făcut un rind de haine cu ele.

După o muncă de trei luni, a lipit unele peste altele, în partea superioară a lor numai, lăsând-o cea de jos liberă și încăleacând peste rindul inferior așa că par, în undulațiunea ce o

produc, lațele unei stofi curioase. — a lipit zicem, 1460) timbre engleze din cele mai vechi și mai rare, al căror cost se urcă la suma de 20.000 lei. Firul de stă pe care a înșirat timbrele constituie asemenea o lungime 350 metri.

Di Tizer speră că combinațiunea sa ingenioasă să ajungă să constituie o modă nouă. Parcă nu ne vine a crede.

— Logodnă. Di *Iustin Monția*, ales de preot în comuna Șicula s'a logodit cu amabila doamnă *Georgina Pap*, din Pocioveniște. Felicitări!

— Boală modernă. În numărul din urmă al ziarului Daily Express a scris un medic englez despre boalele cele mai moderne. Între acestea amintește și „mania automobilului“. Scrie, că automobilul scoate, din fire și pe omul cel mai blând, ba chiar îl schimbă și firea. Automobilistul e mâniș, când îl stă ceva în cale, iar când calcă pe cineva cugetă, că l-a pedepsit bine. Medicul de pildă povestește întâmplarea următoare: Un amic al lui era foarte mâniș pe automobilisti, cari mergeau repede și poștea, ca aceștia să fie aspru pedepsiți. Mai târziu și-a cumpărat el însuși un automobil și peste o săptămână și-a schimbat firea cu totul. Când a călătorit întâia oară la o depărtare mai mare, sosind acasă, s'ari iritat, de pe automobil zicând: „Am mers 40 de kilometri într'o oară. Toate găinele, găștele le-am călcat ca muștele. Am aruncat un câine de 6 metri în aer, par-că ar sbura; mai odihnindu-se apoi cu automobilul îl părea rău, că a călcat pe sermanele necuvântătoare. Îndată-ce s'a suit în automobil, nu l-a mai părut rău.“

— Despre emigrarea din America. Unul ziar din Berlin i-se telegrafează din New York, că după socotelile din urmă ale fiscalului numărul emigrațiilor în America s'a urcat la 1,027,421. Mai mulți sunt din Austria-Ungaria după aceea urmează Italia, Rusia, Anglia, Suedia și Norvegia.

— Poporul se deșteaptă. Primitm dela corespondentul nostru:

În urma trecerii la cele eterne a regretatului Teodor Oncea, fost notar în B.-Lazuri, s'a făcut nouă alegere în ziua de 31 Iunie n.

În Bihorul nostru, — caracteristic prin întunecimea, în care ne aflăm, — poporul începe a-și da seamă de faptele sale și nu se lasă ademnit și terorizat de nimeni. Face, după cum el află de bine. Exemplu ne servește alegerea de notar din B.-Lazuri. Protopretorele Rednik — de alfel român — anunțase, că va împlini voia poporului. Dar ce să vezi? Lucru naibii.

ni din ei spusău și pe coarde mai serioase, distând chestii naționale. Între acestea am văzut pentru prima dată pe Costache Doboșan, față de care dela prima ochire am avut tainică simpatie. vorbele lui dulci, conversația cu gust, atrăgea atenția tuturor, îndeosebi era fermecător în expunerea năcazurilor poporului. Cu câtă dibăcie și însufletire stia să ne arate modul combaterii beției, tranșiviei și altor scaderi de ale noastre, deși era bătrân, abea având, ce să potrivească din mustață.

Înima nu-mi dase pace, până nu i-am făcut cunoștința și din vorbă în vorbă ne înțelesăm unii tovarăși. Îmi era drag băiețelul pentru franchețea lui, pentru vorbele nemeșteșugite, dar pline de entuziasm și adevăr. Parcă-l văd în însufletirea lui pentru lucruri înălțătoare și în disprețul său pentru cele degrădătoare!

Era fiu al Zarandului. Vorbii despre țara lui cu multă dragoste. La ei tot era românesc, petreceri, adunări, conversări, cântări! Mult e de auzit și frumos graiul românesc, însufletitoare adunările, fermecătoare cântările noastre, atrăgătoare conversațiile lată atâtea însușiri moștenite, ca testament dela strămoșii noștri.

În călătoria mea m'am putut convinge despre cele-cc-mi spusău. Impresiile câștigate aici a dat hrană sănătoasă sufletului meu.

Este o bucată de vremuri la mijloc de lucru.

Pe Costache nu l-am mai văzut, dar' i-am dat vorba din scrisul ce-l, schimba între noi.

În ast-an primesc dela el o epistolă, în care mi face cunoscut, că face o călătorie mai lungă

și are să se abată și pe la Beiuș, leagănu vișii mele de student.

Serisul s'a adevărit. Precum pe mine dorul m'a dus în Zarand, așa mânat de dor a venit și el la Beiuș, căci auzise dela bătrânii, — cari au cercetat gimnaziul român de acolo, — multe lucruri frumoase și însufletitoare.

Beiușul pe vremuri nu e prea îndepărtat era centrul românilor din Bihor. Aici puteai găsi tot ca în Zarand, oameni însuflețiți pentru cauza națională, oameni, ce stiau să apere ce e a lor și al nostru. Casina română era locul de întâlnire al inteligenței române din Beiuș și jur. Așa îmi spusău el, așa știam și eu.

Vremurile însă trec! Oamenii se schimbă! Curentele ce se ivesc nu sunt de loc priincioase pentru viața noastră. Acestea le-am avut în vedere, când mi-am silit inima să înăbușească gândurile de a vorbi despre noi.

Cugetasem, că în restimpul, cât va petrece la noi se va convinge despre starea socială, în care ne aflăm. Nu m'am înșelat! El din conversația cu unii din prietenia prea intimă a românilor cu străinii, din n gligarea limbii noastre și înlocuirea ei cu cea străină a văzut, că tângim și nu suntem de fel urmașii celor vechi.

În una din sările, ce le-am petrecut împreună, am auzit la o cafenea acorduri românești de muzică. Nu-i vorbă, muzica lui Poldi trage cu sentiment, cum rar să mai auzi! Și prietinel meu par-că-și schimbăse părerea despre noi. L-am dus să se convingă, muzica suna puternic și armonios cântecul nostru național; „Deșteaptă-te Române“. Pe când am intrat înăuntru muzica începuse „Hora unirei“ și tot „hora unirei“ am

știut, că e până ce un glas răgușit începe pe melodia aceea. „Deșteaptă-te Române“ a fost cântat de niște tineri Români, dintre cari unul nu-și putea ține capul drept, înconștient de cele ce se întâmplă în jurul său. Altul era mai treaz, căci putea să sărute de a rindul pe toți cioroii, un al treilea era liniștit, aflând de bine a dormi — visând poate despre fericirea lui — la picioarele unei mese rotunde...

Costache era palid. Am tăcut și am eșit...

A doua zi a plecat! La despărțire cu voce tremurândă mi-a spus „regret, c'am venit pe aici“.

Înzădar! Alfel pe la ei și alfel pe la noi! Beiuș, la 29 Iulie 1905.

Petru E. Papp.

CUGETĂRI

Caimul e un dar de o valoare reală la un bărbat de Stat.

Challemel Lacour.

Pentru ca să realizezi lucruri mari, poate că trebuie să visezi și mai mari încă.

Fr. Carmes.

A fi sincer e mai mult de cât o calitate, e o virtute, cu atât mai meritorie, că compromite adesea pe cel ce o practică.

De Bornier.

Nici odată nimeni nu e satisfăcut și trebuie să-ți tot-d'auna seamă, dacă nu de o revoluție, cel puțin de o evoluție.

Jules Claretie.

Candidatura nu s'a făcut pe placul poporului. Dintre cei 10 recurenți poporul se grupase în jurul a lor trei înși: Al. Dragoș, Șt. Ghimbeșan și N. Blaga, substitutul de notar de acolo. Lupta avea să se facă însă între Al. Dragoș și Șt. Ghimbeșan. Dorința celor dela putere a fost alta, adică cu ori-ce preț să fie Blaga ales, numai astfel se esplică faptul, ca pentru a-l asigura acestuia deplină reușită dl. protopretore a eschis dela candidare pe Al. Dragoș și Șt. Ghimbeșan, candidând numai pe Blaga și 5 recurenți, cari nu aveau poate nici gând, ca să primiască măcar un singur vot.

Poporul văzând această deosebire între vorbele și fapta dl. protopretore ceru 10 minute timp de sfătuire. Și sfătuirea lor a fost deamnă de laudă, cu un glas alegând de notar pe dl. George Popovici, din Ciaba, om străin, care numai în presara alegerii a venit în B-Lazuri. Nime nu l-a cunoscut, cu nime n-a vorbit, nimărul sprijinul nu i-a cerut, ci s'a dus în o grădină cu fân, acolo s'a culcat ca un biet călător, și nici nu visase, că în ziua următoare el va fi notarul din B-Lazuri.

Rămâne acum, ca și nou alesul să-și știe face datoria față de poporul, care i-a dat această cinste.

— **Mulțumită publică.** Comitetul aranjator din comunele bis. Giula-germană și Giula-maghiară au aranjat Duminecă la 10/23 Iulie 1905, cu ocasiunea adunării generale și reuniunii învățătorilor români, dela școalele confes. ortodoxe române, din protopresbiteratele aradane I-VII. petrecere cu joc, în grădina publică din Giula.

Ținem de o datorință sfântă — după achitarea acestei sarcini — să mulțămim tuturor, cari ne-au onorat cu prezența lor și ne au dat ajutorul moral și material.

Au incurs 741 cor. 80 fileri, în care se compută și suprasolvirile maritimomase incurse dela spectaculul domn Dr. Mihail Mareș advocat Giula 100 cor.; prea onor. domn Dr. Ioan Trailescu, protopresbiter Chișineu 10 cor.; d-nii Petru Biberea paroch, Giula germană 6 cor.; Pavel Anulea comerciant, Giula-germană 6 cor.; Petru Opriciu speditor, Giula-germană 6 cor.; Iosif Moldovan, inv. director școlar Arad 4 cor.; Iosif Ivan învățător, Giula-germană 4 cor.; Ivan Ionescu învățător, Giula-maghiară 4 cor.; Petru Gubaș paroch, Giula-maghiară 5 coroane; Iosif Beșan paroch, Giula-maghiară 4 coroane; Dr. Iustin Suciu protodiacon, Arad 3 cor.; George Turic paroch, Ollacea 2 cor.; Teodor Leucuța învățător, Giula-maghiară 2 cor.; László Antal, Giula 2 cor.; Dr. Ciuhandu referent școlar, Arad 1 cor.; Grigorie Pojar econom, Giula-germană 1 cor. 80 fil.; Ioan Costa prof., Arad 1 cor.; Silviu Raț, paroch, Macea 1 cor.; Nicolau Ștef inv., Arad 1 cor.; Dimitrie Birăuț redactor, 1 cor.; George Bodea, Giula-maghiară 1 cor.; și Ioan Ioanciu, inv. 40 fil.

Din suma venitului de 741 cor. 80 fil. detragându-se spesele de 603 cor. 68 fil., rămâne un venit de 138 cor. 12 fil., care sumă s'a trimis la adresa domnului Iuliu Groșorean, Invăț. în Galșa și cassar gen. al reuniunii învățătorilor din cele 7 protopresbiterate aradane, cu mențiunea: ca ajutor la redactarea organului periodic oficios școlar.

Primească din partea noastră toți preastimații ajutători și spriginitori pentru jefele maritimomase aduse cu aceasta ocasiune, cea mai ferbinte mulțumită publică. Giula la 17/30 Iulie 1905. Cu distinsă stimă. Pentru comitetul aranjator: *Petru Biberea*, preș. com. aranj. *Iosif Ivan*, secretar.

— **Anunț.** Recomandăm cu căldură atelierul de tâmplărie, sculptorie și strungărie al firmei *Ion Cotirlă și fiul* din Oravița, în care se confecționează temple, strane, jețuri, chivoturi, răpizi și tot felul de utenzilii bisericesti cu prețuri moderate și pe lângă garanță desăvârșită.

—x **Exclusiv bere de Schwehat**, cuhnă de casă admirabilă; zi de zi muzică țigănească în locul de întâlnire al inteligenței *Kovács și Novotny*.

Pentru incendiati din Luguzău.

Pentru alinarea suferințelor Românilor incendiati din Luguzău pe lângă suma amintită în nr. trecut 267 cor. au mai incurs

dela dl. Dr. Nicolae Oncu, Arad.	40 „
„ Binchici, Pancota	2 „
„ Iustin Ardelean, compactor	3 „
„ Dr. Lazar Popovici, Viena	10 „
De tot	322 cor.

Daruri se primesc și administrează și pe mai departe la administrația zărului nostru. Sunt rugați toți Români să sară cu obolul lor în ajutorul incendiatiilor.

Fi-va pace?

— Războiul ruso-japonez și revoluția. —

Toată lumea vrea să aibă pace și toată lumea pregătește război. Neliniste în politică a pricinuit întâlnirea dela Borgo a împăratului Wilhelm II și țarului Nicolae. Nu se știe, cum și de ce s'a plăns țarul vărului său; se crede însă, că a fost vorba și de viitorul nesigur al țarilor lui Francisc Iosif, că s'a planuit o alianță a țarilor din miază-noapte: Dania, Șvedia, Norvegia, la care s'ar alătura și Germania, Rusia.

N'a plăcut treaba de loc în Anglia și Franța. Ele-și fac vizite cu flotele și o puternică flotă engleză va manevra în acest an pe marea baltică cu văditul scop, ca să sperie statele dela nord.

Puțină pace are Europa: la noi criza se prelungeste și s'a scris, că regele nostru se va întâlni unde-va, la toamnă cu împăratul Wilhelm II. ca să se sfătuească cu el, ce e de făcut cu treburile crizei.

Mai puțină pace are Asia. Zingănitul și larma armelor n'a încetat. Japonezii au ocupat întreg Sachalinul și se pregătesc să puie mâna și pe Vladivostoc.

Linevici, care numai în telegrame trimise țarului s'arată viteaz, pe câmpul de luptă e nevoiaș rău față de Japonezi.

America tace pace. Aici a sosit deja Witte, care conduce pe reprezentanții Rusiei. Departe de intrigile, secăturile bătrânului continent, în lumea nouă a lui Columb, se pregătește și plamădește pacea. Căutat-au oare prin asta Japonia aer politic mai curat? Fi-va pace?

Nu e pace nici în lăuntru Rusiei. Congresul zemstvoudilor, ortocât de energice glasuri s'au auzit acolo, par-că a rămas fără răsunet, ori e așa de frig prin Rusia, că iute îngheață cel mai ferbinte entuziasm?

Prigonirea Jidovilor e acum la modă. Mai e la modă revolta soldaților. O telegramă spune, că în orașul Novocercassi s'a revoltat un regiment de Cazaci. În Lodz Cazacii deasemenea nu mai voesc să rămână în slujba poliției și împotriva locuitorilor.

Funcționarii și acum trebuie să-și teamă viața. fiindcă zi de zi cade câte unul jertfa păcatelor lor și înaintașilor lor.

Pentru-ca să se poată regula trebile dinlăuntru ale Rusiei Witte ajuns în New-

york ar voi cu ori ce preț să facă pace. Remn rău e deja: pe drum i-s'a stricat automobilul.

— 3 Aug. a.

Witte în Newyork.

London. Mercuri după amiază a sosit Witte în Newyork, unde a fost primit de baronul Rozen și toți membrii legației ruse, afară de Cassini, care e în concediu. Din partea statelor-unite l-a primit un mare funcționar de stat. Slavii din America după strămoșescul obicei i-a dat pe farfurie sare și pâne. După aceea dimpreună cu Rosen s'a urcat Witte în automobil, care s'a stricat pe drum, așa că a mers la hotel cu o trăsură privată.

Declarațiunile lui Witte.

Newyork. După sosirea s'a Witte în decursul unei convorbiri a tăgăduit, că vr'odată ar fi zis, că nu poate prin condițiile Japoniei și că tracterile de pace în o săptămână se vor sfârși fără de nici un rezultat.

Newyork. În timpul călătoriei sale Witte a spus unui corespondent al Agenției Reuter următoarele: Aproape pretutindenea, în Europa și America de-opotrivă de loc nu cunosc oamenii mărimea isvoarelor de venit și puterea de rezistență a Rusiei. Nu le știe acestea nici chiar poporul rus. Rusia stă azi tot așa de bine, ca înaintea războiului: de aceea nu stă, că în urma biruștelor repurtate Japonia s'ar dovedit un dușman primejdios. *fiindcă n'a avut așa rezultate, cum peste tot se crede.* De ar fi înainta încodată atâta ca acum ca să ajungă în Rusia adevărată, numai atunci s'ar fi putut simți îndreptățit a pune Rusiei ea condițiile de pace. Turburările din lăuntru împărăției ruse așisderea n'avea nici o influință asupra treburilor afară ale ei. *Cu toate acestea el va face totul, ca să se închee pace. El vrea pacea dar și Japonia trebuie să știe, că Rusia, nu are absolut lipsă de această pace, c'et Rusia nici când nu va primi condiții, ce chiar numai la aparență i-ar vătăma prestigiul.*

New-York. Solul de pace al Japoniei, *Sato* a zis, că condițiile Japoniei le cunoaște numai *Micado*, solul de pace și ministrul. Nici chiar *Roosevelt* nu are cunoștință despre ele.

New-York. Condițiile Japoniei sunt foarte grele, așa că Witte ar fi zis, că în așa condiții nici nu discută pacea.

ULTIME ȘTIRI.

Excursionistii români din Constanța

Asară a sosit aici un grup de 21 studenți români din Constanța în frunte cu profesorii *Dumitrescu* și *Lohmeyer*. Sunt elevi dela gimnasiu, școala comercială și liceul din Constanța. Ruta lor până aici a fost: Brașov, Blaj, Alba-Iulia, Zlatna, Arad și jur. Brad. Dela Abrud peste Buziaș pe Dunăre vor merge până la Cernavoda și de acolo la Constanța.

La gară au fost primiți de dl. deputat Dr. Pop, mai mulți profesori seminariali, preoți și un redactor al nostru. Sunt în cuartirați la hotelul din Pașca „Palatin”

CANCELARIA ARCHITECTULUI ROMÂN

IOAN NIGA.

Arad, Jozsef főherceg-ut. Nr. 1.
(Lângă banca „Victoria”).

Pregătește planuri și specificări de spese pentru edificii publice și private, primește lucrări în sfera arhitecturii mai înalte, cenzurări, colaudări. Ca specialist în ritul nostru oriental edifica și restaurează biserică în mod artistic, din care cauză o recomandăm indeosebi d-lor parochi. Trimite planuri, schițe, specificări și servește în lucrări arhitectonice cu deslușiri gratuite.

Asară în admirabila grădină a dlui au fost oaspeții elitei societății noastre.

Regele nu agrafiază.

Budapesta. Semioficiosul Magyar Nem-esminte știrea, că regele ar agrafia pe săndiții politici din incidentul onomas-fale.

ECONOMIE.

Arad, 8 Aug.

Esposiția de vite în Veștem.

Conduc de scopurile înalte economice, ce mărește „Reuniunea română de agricultură comitatul Sibiu“, comitetul ei, dela esis-Reuniunii Incoace, a aranjat nu mai puțin 4 esposiții de vite de prăsilă (bovine); 3 siții de poame, struguri și derivatele lor dustria de casă (lucru de mână femeesc), ceasta în frățescă conlucrare cu cărmacii dela niunea meseriașilor Români din Sibiu“ și ol. Așa dar 19 esposiții în curs de mai n de 17 ani. Scopul urmărit a fost pro-rea în economia vitelor, în pomărit, vierit, rfeționarea, păstrarea și răspândirea lucrului nână, datorit destoiniciei și înțelepciunii ță-el noastre. Efectele acestei lucrări neobosite harnicei Reuniuni economice sunt tot mai te. Economii români din comitat țin să ș-ogătescă gospodăria cu vite de soi; gră-le cu soiuri nobile de poame; harnicele stre țarance țin de alor vrednicie de-a aranja ri-ce adunări culturale și de pretutindena o esposiție cu lucruri eșite din mâinile lor, Reuniunile nu întârzie a eda Albumuri de sturi și țaseturi și de a face colecțiuni de ele, care de care mai minunate.

Pentru aranjarea esposiției a 15-a de vite prăsilă, comitetul central s'a adresat cu apel luros cătră fruntașii din marea comună curat nănească *Veștem*, cărora arătându-le scopul a aranja esposiția acolo, l-a rugat să convoace onferență în scopul lăcerii preparativelor tru ca buna reușită a esposiției să fie ur-tă.

Conferența s'a ținut la 4 Iunie n. c. cu resentanții din comuna Boițe, Bradu, Mohu, imbăr, Tămăcel și cu toți fruntașii din stem.

De sine înțeles: apelul comitetului cen-al Reuniunii agricole a fost primit cu re însuflețire, dat fiind, că cei prezenți au t conștii de marea importanță economică a osiției.

S'a compus comitetul aranjator local d-nii: Ioan Papiu, paroch, George D. zdoc, Nicolae Vestemean, Nicolae Velțan, prietar, George Ogrea, primar și president Insoțirei de credit Raiffaisen, Teodor ica, învățator și Aureliu Moga, notar.

Terminul esposiției s'a statorit pe Du-necă, 2/15 Octomvrie c.

Admise la esposiție sunt vitele locu-ilor din Veștem, Boița, Bungard, Bradu, olt, Mohu, Șelimber, Sadu și Tămăcel, pentru formarea juriului au fost propuși mitetului central: Ioan Druhora, paroch, n Bobeș și Ioan Brătilescu din Boița; Ilie oiou, presidentul Insoț. de credit Raifeisen n Mățiu, Ioan Simion și Ioaneș Malaiu, Mohu; Petru Fântâna, Nicolae Rusu, din măcel; Ioan Vlăd, paroch, și Irimie Milea n Șelimbăr; Teodor Stoia, inv. dir., Const. lțan și George D. Bozdoc din Veștem.

Cărmacii comunelor admise au atangan-ment a lumina poporul asupra importanței, o are esposiția; pe proprietarii de vite îi r îndemna să poarte deosebită grijă la hră-rea și ținerea în curățenie a vitelor, cu un vânt vor face tot posibilul, ca și această osiție cinste să facă țaranului român, aranja-ilor și Reuniunii desinteresate: „*Invingătorul*“.

Un nou izvor de câștig. Corespondentul au din Roșia ne scrie:

În hotarul comunei *Almașel* (com. Hun-are) aproape de comuna Roșia (com. Arad) sânul dealurilor Bălan, St. Petru ș. a. o so-tate franceză, de un timp încoace exploatează ste mine de aramă, cari s'au dovedit foarte

bune; ear pentru locuitorii comunelor din pre-jur au dovedit adevărat izvor de câștig.

Societatea amintită de 20 de luni a săpăt în sânul pământului peste o întindere de 3 kilometri, sub conducerea harnicului și des-toinicului inginer Henri *Lecher* în calitate de director, care în acest restimp s'a dovedit nu numai un harnic conducător, dar totodată un om cult și uman, având toate simpatiile pentru noi, Români, din rândul cărora își recrutează aproape toți muncitorii.

Este într'adevăr o binecuvântare dela Dumnezeu, când și bietului nostru popor i-se deschide un teren așa vast de activitate, de a-și valida puterile și munca lui a fi răsplătită din belșug.

În timpul scurt de până aci, oamenii noștri destul de cumpătați și păstrători dau semne de înaintare. Ear fiind material foarte bun, aproape în massă compactă se pun lucruri mari în per-spectivă: societatea se ocupă cu planul, ca în apropierea minelor să construiască topitori și alte utilități, cari vor reclama un număr și mai mare de lucrători.

După semnele de pân'aci ni-se desfășură înaintea ochilor un viitor stăluțit, de care cel dintâiu, care va profita va fi sârmanul nostru popor, care în decursul unui an muncește de dimineața până seara pentru o coajă de mălai, ear când vede, că munca lui e răsplătită, nu este om să-l întreacă.

Din intențiunile nobile ale întreprinzăto-rilor reese evident, că știu să prețuiască munca onestă a poporului românesc; ba mai mult: din toată superioritatea lor indirect vreau să arete, că sângele nici când apă nu să face!

Esposiție regnicolară de galițe.

La toamnă se va ținea în Sătmari o ex-positiție regnicolară de galițe împreunată cu târg.

Bursa de mărfuri și efecte din Budapesta.

— Cota oficială pe ziua de 3 August. —

Incheierea la 12 ore:

Grâu pe Octombrie 1905 (100 cigr.)	16'08—16'10
Secară pe Octombrie	12'90—12'92
Orz pe Octombrie	11'58—11'60
Cucuruz pe Iulie	16'62—16'64
Cucuruz nou 1906	11'62—11'64

Incheierea la 5 ore:

Grâu pe Octombrie 1905	16'32—16'34
Secară pe	13'12—13'14
Ovas pe Octombrie	11'72—11'74
Cucuruz pe Iulie	16'80—16'82
Cucuruz nou 1906	10'90—11'92

Piața din Arad.

S'au vândut:	(100 klg.)
580—650 măști metrice grâu cor.	17.00—17.40
320—340 " " cucuruz "	15.10—15.30
Semnare nominală secară:	14.68—14.70
" " orz:	14.60—14.80
" " ovas:	13.60—13.80

Piața din Aradul-nou.

S'au vândut:	
850—900 măști metrice grâu cor.	7.70—7.90
140—150 " " cucuruz	—
Semnare nominală: secară	7.80—8.00
" " orz:	5.80—6.00
" " ovas:	6.30—6.40

Prețul alcoolului în Arad.

Alcool rafinat în mare	cor. 158.—
" " " mic	" 160.—
" brut " mare	" 156.—
" " " mic	" 158.—

Bursa de bucate din Timișoara

Grâu: 70—100 klg.	Cor. 15'40—15'50
80— " " "	15'50—15'60
Secară: 100 " "	13.10—13'20
Orz: " " "	10'20—10'30
Ovas mercantil 100 klg.	12'30—12'40
" cernut " " "	—
Cucuruz vechiu " " "	—
" nou " " "	15'40—15'50

Tirgul de porci din Kőbánya.

De prima calitate ungară: Bătrâni grei pă-rechea în greutate peste 400 chigr. 139—140 fil.; bătrâni mijlocii, părechea în greutate 300—400 chigr. — fil.; tineri grei în greutate peste 320 chigr 139—141 fil.; Calitate sirbească: grei, părechea peste 260 klg. 142—143 fil.; mijlocii părechea 240—260 chigr. greutate 141—142 fil. Ușori până la 240 kgr. 137—138 fil.

POȘTA REDACȚIEI.

Resbelul și Imnul Românului nu se poate publica.

POSTA ADMINISTRAȚIEI.

A. T., *Somoskesz*. Dela noi să expediază regulat, fără intrerupere, măcar că abonamentul pe o lună e 2 cor. și nu 1'68 l. Am reclamat la poștă.

Dr. V. M. *Lasca*. Abonamentul a expirat în 1 Iulie 1905.

Ioan *Pap*, *Oradea mare*. Am primit 2 cor. abon-ment pe II sem. 1905.

N. H. *Buntesd*. Am primit 5 cor abona-ment pe III Quartalul 1905.

Redactor responsabil: Sever Boon.

Editor-proprietar: George Nichin.

Mulțămită publică.

Toți aceia cari au binevoit a participa la înmormântarea soțului meu reposat Ilie Balta orator în Chereșuș, grecum și aceia cari au binevoit a se adresa cătră mine cu condolențele lor, primească ge aceasta cale cea mai tinăra mulțămită a mea a mea.

Chereșuș, în 1 August 1905.

văd. Volumnia Balta.

La administrația „*Tribunei*“ să află de vânzare următoarele cărți:

„La Roma“ de Russu Șiriau Cor. 2 — plus 10 fil. porto	
„Povestiri și schițe“ de S. Secula l.—	5 " "
„Nuvale“ d' Emil Zola Cor 0'40	5 " "
„Școlarul declamator“	0'50 " "
„Veștra părăsită“ I. Slavici	1'50 " 10 " "
„Stropi de roșu“	1.— " 10 " "
„Aur“ Const Hodog	1'50 " 10 " "
„Telegrama“ farză în 3 acte	0'30 " 3 " "
„Carmen Sylva“ de Vojeu	1.— " 5 " "
„Amicul Poporului“ T. Vuculescu	1.— " 10 " "

Un candidat de avocat

află aplicare momentan
în cancelaria subscrisului.

Dr. Vasile Meșter,
adv. în Szászkaánya.

Stabiliment de hydrotheraphie:

Wällischhof

stațiunea de tren și postă Brunn-Maria-En-zersdorf, 30 min. departe de Viena.

Arangement modern
(pe lângă hydrotherapie completă, băi de soare, de aer, de acid carbonic și electrice, massage, electrizare gim-nastică suedă dietetică individualizată etc).

Prețuri moderate.

Cu prospecte și informațiuni mai detaliate stă la dispoziție direcțiunea și medicul-șef al stabilimentului:

Dr. Marius Sturza.

**Cel mai mare magazin de haine
gata pentru dame și copii.
ARAD, Szabadság-tér 3 szám.**

Din cauza sezonului înaintat
mare a sortiment de

bluse din delen frances buc. dela fi. 2.50
din zefir englez „ „ fi. 1.50
bluse de pânze brodate „ „ fi. 3.—
cele mai fine bluse de matase „ „ fi. 6.50

*Fuste elegante, capoturi
de creton, batist și delen
in cel mai modern fason,
— cu prețuri reduse. —*

Cu stimă

WINTERNITZ JENŐ,

ARAD, Szabadság-tér 3 szám.

Expediții de poștă in toate direcțiunile

INSTITUTUL LUI LÖWY

pentru împrumut de **SACI** și st

recomandă marele magazin de saci și strae bune in or-ce măr
Serviciu prompt și conștientios. — — — Prețuri foarte ieft

Cel mai bun loc pentru saci și strae bune

CARTOFI PRIMA cu vagonul
pentru culina și sam

Löwy Zsigmond

— Temesvár gyárváros, Fő-utca 33. sz.

DOCTORUL ALEX. M. POP

specialist in medicina internă;
consulta zilnic dela 8—12 a.m.
și dela 3—6 p. m. — — in

BAAE HERCULANE
(HERCULESFURDÓ)

rog pe ori-cine să bine-voiască a se
convinge ce bine și ce ieftin își poate
procura de la mine ori-ce orologiu și
gluvaricale din argint și aur curat
de 14 carate.

ARAD, Piața Libertății
lângă edificiul teatrului vechiu.

Igaz Sándor

Asigurați contra griudinei: cucuruzul, grâul,
sécara, ovézul și toate plantele economice!

Asigurați: viața, zestre, capital de întreprindere, rente, cazul
mortii, spese de înmormântare!

Agentura principală în Arad.
A BANCEI GENERALE DE ASIGURARE MUTUALE SIBIENE

„TRANSYLVANIA“

primesece oferte pentru asigurări din comitatele: Arad, Bichis, Bihor,
Cénad, Caraș-Severn, Timiș și Torontal și le efectuease pe lângă cele
mai favorabile condițiuni:

1. In ramul vieții: capitale en termin flos, rente, zestre pentru fetite, capital
de întreprindere pentru feciori, pe caz de moarte, spese de înmormântare. Aceste
din urmă dela 50—500 cor. se plătesc la moment in zina mortii întămolata.

2. In ramul forului: clădiri de tot felul, moblie, mărfuri, produse de câmp ș. t.
3. Contra furtului de bani, bijuterii, valori, măști, recvisite ș. a. prin spargere
4. Contra grindinei: grân, secară, orz, secară, ovés, viă (vinea), plante in-
dustriale: cânăpă, in, hîmil, nastreturi, tabac ș. t.

Deslușiri se dau și prospece se pot primi la agenturile noastre
locale și cercuale mai in fiecare-care comună și direct prin

Agentura principală „Transylvania“ in Arad.

Strada Széchenyi nr. 1. — Telefon nr. 399.

403 — 68

Asigurați contra furăturilor prin spargere: bani și
tot ce aveți de preț!

Asigurați contra focului: case, bucate,
mobile, vestiminte, mărfuri!

Amun!

Am onoare a aduce la cunoștință că am deschis in
Arad, — strada lemnului (Fa-utca) — No. 1.
o fabrică de mașini agronomice

sub firma înregistrată la tribunalul comercial

VULCU J. MAXIM

Dispunnd de mijloace îndestulitoare și sprijinit pe experien-
țele mele extinse făcute in

o o **Austroungaria, Germania și America** o o
mă aflu in plăcuta poziție a produce și servi pe onoratul public
o o o cu tot felul de mașini agronomice o o o
din material de prima clasă și pe lângă pre-
o—o—o țurile cele mai avantajoase o—o—o

In special fabric, diverse mașini de sămănat, secerat, stăra-
mătoare de cucuruz, mașini de săpat, de tăiat nutreț la vite, ciururi,
pluguri (Șeitană), prese de vin, pompe precum și alte articole de piv-
nițarie și instalațiuni de măr, joagăre și țiglarit miel și marf, după
cele mai moderne și mai practice sisteme recunoscute in branșele
mașinăriiilor sus numite.

Procur, mijlocind prețurile cele mai avantajoase, mașini de
abor și treerătoare, motoare de benzin, petrolou, spirit sau gaz,
garantând totdeodată, att de construcțiunea mașinilor cât și de ma-
terialul cel mai bun.

Efectuez totdeodată lucruri de încătușerie și tot felul de re-
paraturi de mașini,

cu prețuri foarte moderate, pe lângă serviciu cinsit
o—o—o—o—o—o și prompt. o—o—o—o—o—o